

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XI. Agit de vita & morte monialis cuiusdam; Beatricis nuncupatae
cuius vita & mortalis fuit; vt memoriam fieri dignum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

*Deipara
præfata ob
sequia qua
liacumque
Domino
grauissima
sunt.*

culis habere, comitibus meis dixit. Mirum certè & norabile est, Domi-
no placere & gratum esse, quodcumque matri suæ exhiberet
quum. Et sanè immensa eius est misericordia. Sit ipse pro omnibus
laudatus & benedictus, quod vita & gloria æterna operum nobilitate
vilitatem ita compenfer, ut inque ea perexigui sint valoris, magna
dat & pretiosa.

*Ad alias
Vallisoletæ
na monia-
les ades mi-
grant.*

Cum ergo festum assumptæ in caelos Virginis Deiparæ, de-
licet Augusti quintadecima, anno Domini M. D. LXXIII. ageremus
mus illius rite adita possessio est. Sed non diu illo in loco commorati
sumus, quod penè omnes in morbū incidimus. Quo perspecto Ma-
Mendosia illustri genere mulier, Commendatarij Cobos vxor, & Ma-
chionis Camaralensis mater, pietate, religione, & caritate, quam etiam
in egenos eleemosynæ satis frequentes aperitè declarabant, præter
eadem quæ prius caritatis officia mihi tum præstitit, illam namque
ueram familiariter: est enim Abulensis Episcopi soror, & in perenni
nasterij fundatione insignem nobis operam præstitit, nec non in
nibus ad ordinem vniuersum spectantibus. Quod ergo esset caritatis
affectu plena, videretq; non nisi difficillimè illic nos posse habitare,
quod ad eleemosynas accipiendas locus ab vrbe satis esset remotus
tum quia in salubris & morbis obnoxius erat, hanc sibi domum ve-
deremus rogauit, aliam eius loco se coempturam dicens. Vt diuina
Quam autem nobis dedit, multò plus valuit, quod simul cum eadem
nobis necessaria essent, daret, quin & vsq; nunc decet, & quoad vniuersam
tura sit S. Blasij festo, solenni ritu supplicantis populi benedictione
affecti illuc migravimus. Hunc porro is affectum semper in nos in-
uat, quod magna erga conuentum hunc misericordia Domini
tur, & tales ad eundem virgines vocauerit, illarum vt vita sanctior
tempore aliquando describenda sit, quod Dominus ipse laudetur
rificetur, qui per huiusmodi media & instrumenta opera sua exaltat
& creaturis suis gratificari vult.

CAPVT XI.

AGITVR DE VITA ET MORTE MONIALIS CVIVSDAM,

*ad hunc conuentum Dominus vocauit, Beatricis ab Incarnatione matris
vita quippe eius tante fuit perfectioris, & mors tali, illius vt
memoriam fieri dignum sit.*

HOc inter alias monasterium ingressa est insignis sanè virgo,
Hidignesia appellata, cuius anima reliquas Moniales ad
cōpleuit, quod Dominum miras & singulares quasdam virtutes

querit ternerent, quin & ipsa nec non Praeposita, testantur, num-
 quam se in ea quoad vixit, aliquid quod merito imperfectio dici me-
 ritum, notasse, neque vniquam vidisse, eam ob quodcumq; demum accide-
 rit, vultum mutasse, sed in continua quadam modestia iuncta hilaritate,
 qua interioris quo anima eius fruebatur, gaudij ac pacis iudex erat,
 semper rediosum aut cuiquam graue silentium, tamen si enim silentij
 incommodis esset studiosa, ita tamen ipsum seruabat, vt, ceu singu-
 lare & particulare quid, hoc in ipsa non appareret. Numquam
 quod audita est loqui, quod reprehensionem mereretur: numquam
 eam audita opinionem suam pertinaciter defendere, neue se excusa-
 re, tamen, ad eius periculum faciendum, Praeposita nonnumquam
 illam eius insinularet rei, quam minimè admiserat, quemadmodum
 in multis monasterijs ad mortificationem practicandam vsurpari so-
 let. Numquam item de re aliqua aut moniali conquesta est, nec per id
 quod dangebatur officium aut munus vlli sororū, vultu verbone mole-
 sti, sed diuine artulit, neque etiam vlli occasionem dedit aliquam in se
 imperfectionem cogitandi aut praesumendi. In Capitulo quoque, et si
 quatuorces minima quaeq; ibi obseruent & notent, nullam tamen vniquam
 eorum accedente materiam inueniebant. Adhuc pax & tranquillitas eius
 interior, tum exterior, omnibus in rebus, summa & maxima erat.
 haec porro omnia in de ortu habebant, quod aeternitate, & sine ob que
 Deus crearet, identidem praeculis haberet. Dei vero laudes, &
 gratiarum actionem iugiter in ore habebat: demum orationi semper &
 intentata erat. In iis quae ad obedientiam spectabant, numquam
 vel minimum deliquit, sed quidquid sibi imperabatur, maxima prom-
 ptitudine, perfectione & hilaritate exequi satagebat. Charitas porro il-
 lae erga proximum erat intensissima, adeo vt se pro vnoquoq; in mille
 partes concedi paratissimam diceret, dummodo illius saluari possent a-
 nima, & si Christo fratre suo (ita namq; Dominum suis in laboribus
 posuabat, frui. Qui labores esto maximi forent, nimirum grauissima in-
 firmatates, vti postea referam) & intensissimi dolores, eos tamen tanta fe-
 licitate hilaritate, gaudio, iubilantia, ac si summae fuissent deliciae ac volu-
 ptates, quibus haud dubie Dominus eam in spiritu & interne replebat,
 quae enim minus aut aliter fieri poterat, prout quidem exteriores dolo-
 res equanimiter & laete perferebat. Contigit quodam tempore quosdam
 in hac rebe Vallisoleana, ob atrociam & enormiam crimina, flammis ad-
 ducuntur, cum vero ipsa (nescio unde) sciret, ipsos non pro eo ac quidem
 oportebat, ad mortem paratos ac dispositos esse, ita interius contristata &
 tristata fuit, vt dolore oppressa ad Dominum per orationem se contulerit,
 pro animarum illarum salute quam cordialissime deprecata sit, & vt pro

359
 RESIA

359

359

359

iis quæ illi promeruerant, tormentis, vel, quo ipsa eorum quæ
 compos redderetur (neque enim eius verbum tite, & p[ro]p[ri]o
 sunt, recordor) toto vitæ suæ tempore omnes illas sibi immittentes
 nas & dolores quos ferre posset. Et ecce, hæc ipsa nocte prima febris
 cupavit; & vsque dum mortua est, semper in doloribus & palliditate
 egit. Illi autem malefici debita cum contritione vita excelsitima, &
 verisimile fit, us orationem esse à Deo exauditam. Non multo
 quoque grauis quidam abcessus & apostema intestina illius occurrerunt
 qui tā intensa ibi causauit tormenta vt ad eadē patienter ferendum
 pus fuerit robore, quod animæ illius Dominus indiderat. Erat autem
 postema hoc introrsum abscedens, adeo vt quæ sumeretur medicame-
 ta, in cassum forent, nec quicquam prodesse; quoadulque
 Domino ipsum de foris aperiri, purulentamq; saniem eijci: itaque
 ad malum hoc, aliqua ex parte melius habere cepit. Porro vel
 hic patiendi ardor, qui in ipsa aestuabat, modico paruoque
 non erat: cum enim quodam tempore concionatorem aliquem de
 te differenter audiuisset, ita hoc in ipsa patiendi desiderium erexit
 vt, concione absoluta, in lacrymas effusa in lectum se abiecit,
 que quid haberet interrogaretur, dixerit, Deum rogare
 vt sibi ciues & magnam patiendi materiam suppeditaret; & hoc
 quam maximè contentam fore. Cùm Præposita vero omnia
 suæ negotia sincerè candidèque tractabat; eiusque responso per
 acquiescebat & recreabatur. In omni porro infirmitate suæ, minime
 minimam molestiam attulit, nec aliud faciebat, quàm quod infirmis
 præfata fieri iuberet, esto hæc vel pauillum aquæ sumere illam
 beret. Animas orationis studiosas labores & aduersitates, quibus
 lis ipsis carent, petere ordinarium est; at paucorum est, qui
 hisce aduersitatibus iam versantur, gaudere quod eas pati
 Hæc vero ita iam afflictæ & oppressa erat, vt non diu post
 & dolores patiebatur intensissimos; mox accessit graue quoddam
 faucibus apostema, nihil vt in stomachum trajicere aut deglutire
 Aderant autem ei nonnullæ de fororibus, nec non Præposita, quæ
 eam consolaretur, & ad tantum malum generose ferendum animam
 ipsa nullum se dolorem sentire, nec suam cum fororum optima
 tum valetudinem velle commutare dixit. Dominam illum pro
 tiebatur, tā præsentem sibi semper habebat, vt quàm poterat
 sese verteret ac gyraret, ne quis multum id quod patiebatur, in
 ret aut perciperet; itaque, nisi dum dolor extremè eam opprimeret
 rissimè & quam parcissimè conquerebatur. Nihil esse in terra
 lum & scelestum putabat, atque ipsa erat; & quantum intelli-

singularis eius fuit humilitas; hinc eūde aliarū virtutibus in-
 terferere aut sermo haberetur, nō secus ac de proprijs gaudebat in mor-
 tificationibus porro modum propē excedebat; hinc ab omni re quæ re-
 creationem aliquam adferre posset, sese, simulatione aliqua prætexta,
 sequestrabat; nam, nisi admodū curiosē ad hoc alia aduerterent, id no-
 tate nō poterant. Cū creaturis prorsus nec viuere, nec agere videbatur;
 adeo parum omnia creata curabat: nam quomodocumque demum res
 accidere acciderent, tanta eas cum pace suscipiebat, vt semper vno in
 esse agere videretur; adeo vt quodam tempore quædam de sororibus
 edixerit, illam nobilibus quibusdam egestate pressis similem vi-
 dere, qui tamesi præ fame emoriantur, id malint, quam vt externis
 suam indigentiam indicent. nam fieri non posse censebant, quin aliqua
 ei molesta & graui forent, esto hæc ipsa tam parum curare videretur.
 Quicquid externorum operum ageret, aut laboraret, tali id sine facie-
 bat, vt mentum illius non perderet; vnde & sororibus dicere solebat:
*Es quæ tantumuis minima, si ex amore Dei fiat, satis estimari non potest. Ne vel oculos
 nostrorum mouere nos, o sorores, oporteret, nisi ob hunc finem. Et ad illi complacen-
 dum.* Numquam etiam sese immiscuit rei, quæ sui officij non erat; hinc
 fiebat etiam, vt nullius defectum, quam suū ipsius solius, nosset. Adeo
 illi græue erat, quod quis de ipsa bonum diceret, vt propterea semper
 seruo cauere alicuius virtutes coram se ferre, nequam illi hoc pacto mo-
 lestiam adferret. Nullam item consolationem aut recreationem dari si-
 bi petiit, vel ab horum sese conferendo, vel eam de re quapiam creata
 captando: nam, sicut ipsa dicere solebat, insignis quædam rusticitas fo-
 ret, in doloribus quos ei Dominus immitteret, alleuiamentū querere;
 itaq; fiebat, vt numquam aliquid sibi peteret, sed quodcumq; ei daba-
 tur, eo contenta esset. Quin imò quædam sibi crucem & dolorem fu-
 turum dicebat, consolationem querere de re quæ Deus non esset. Id
 porro rei caput est, quòd, cū ipsa de domesticis de modo eius viuendi
 inquirerem, nulla omnino fuerit, quæ non restaretur, quidquid in ipsa
 vidisset, id animò, quæ iam ad eminentem perfectionis gradum perue-
 nisset, redolere & spirare.

Cum ergo iam tempus, quo eam Dominus de vitæ huius carcere
 educere volebat, aduenisset, eius dolores increuerunt, & tam multa si-
 mul mala & morbi eam oppressere, vt subinde eam sorores (ad Domi-
 num laudandum & benedicendum, q̄ eam hæc tam æquanimiter ferre
 viderent) inuiserent. Ipse verò Sacerdos, qui à Confessione Moniali-
 bus huius monasterij erat, insignis Dei famulus quam maximè deside-
 rante sibi vt illi morienti ad se liceret: nam quod eius confessionem
 acciperet, eam vt sanctam reputabat. Placuit autem Deo, hoc pio eius

S.
 TERE
 SIA

TERE
 SIA

voto desiderioq; satisfacere: nam, quod illa sibi admodum preces-
 iam extrema vnctione inuncta esset, eū euocarunt, vt (si illa nocte
 foret) eius confessionem exciperet, eique ad bene moriendum adu-
 Paulò antè horam nonam, cū omnes sorores, & ipse Sacerdos in con-
 culo eius essent, horæ circiter parte quarta antè, quam vita ex-
 omnes eam morbi & dolores penitus dereliquerunt; & cum magis
 quadam cum vultus serenitate oculos in cælum sustulisset, tanquam
 oculis eius læritia eluxit, quidam vt splendor ex ijs emicare viderent
 quos ira componebat, tamquam qui rem mire sibi aridentem, & pa-
 centem conspicit, vnde etiam secundò subrisit. Tanto porro con-
 quæ aderant, nec non sacerdos ipse, spirituali repleti sunt gaudio,
 sese quodammodo in cælo esse crederent. Et in hac ipsa quam diu-
 tus hilaritate, oculis in cælum sublatis, mox expirauit, instar Angelus
 iusdam manens; credere namque licet (prout quidè nos fides nobis
 docet, & vitæ eius ratio fuit) illam à Deo cælestem requiem, in con-
 fationem intensi illius desiderij, quo pro illo semper pati desiderauit
 esse subuectam. Ipse Cōfessarius testatus est (quod & alijs multis ex-
 de retulit) eo ipso tempore, quo corpus eius sepulcro inferrebat, ma-
 ximam se & suauissimam fragantiã percepisse. Quin & ædifica allera-
 de omni cera, quæ illius in sepulcro & exequijs accensa est, nihil con-
 no consumptum fuisse. Omnia hæc de diuina misericordia credenda
 est. Cum hæc ipsa cuidam illius Confessario, è Societate Iesu, qui
 multis illa annis Confessore vsa fuerat, & animæ negotia credidit
 declararem, non id sibi mirum videri, nec se mirari ait; nosse enim
 Dominum frequentè cum ipsa communicationem habuisse. Dicit Ma-
 iestas eius, carissimæ, vt è tam bonæ sodalis, aliarumque plurimarum
 genus, quas hisce in Conuentibus Dominus nobis dat, cōtubere
 mercioq; fructum aliquem colligere nouerimus. fieri potest, vt
 quid suo tempore de illis scribam, vt sic ad imitationem illarum acco-
 dantur quæ aliquo modo tepidæ sunt, omnesq; quotquot sumus. Dicit
 dilaudemus, quod in imbecillibus quibusdam mulierculis eius magis
 tudo ita reluceat.

CAPVT XII.

QVOMODO ET QVO AVCTORE PRIMVM FRATRVM
 primigeniam regulam seruantium, monasterium anno Domini M.D.

LVIII. cepit.

Primi Dis-
 calceatorū
 canobij ini-
 tia descri-
 buntur.

Antequam autè ad hoc Vallisoletanū monasteriū fundadū ab-
 tum cū P. F. Antonio de Iesu, (qui tū in S. Annæ canobio, Orlas
 Carmelitani priorè Metinæ agebat) & cū F. Ioanne de Cruce, (qui
 dixi) cōuenerā, vt, si q. fratrum primā Discalceatorū regulam lectam
 monasterium fundaretur, primi essent qui ipsam profiterentur.